

Prawo pracy w czasie doktoratu

mgr Przemysław Mroczkowski

Prawnik, ekonomista, doktorant na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego oraz w Szkole Doktorskiej Nauk Społecznych UW.

Interesuje się tym, w jaki sposób grupy podejmują decyzje. W praktyce zajmuje się prawem rynku finansowego, samorządu terytorialnego, ekonomią instytucjonalną.

W wolnych chwilach chodzi po górach, wspina się, uczy się hiszpańskiego, francuskiego i gry na ukulele.

Plan prezentacji

1

Zatrudnianie
doktorantów

3

Uprawnienia
po doktoracie

2

Urlopy,
zawieszeni
e
kształcenia

4

BHP
Wypadki

1

Zatrudnianie doktorantów

Jak dorobić do stypendium?

Zatrudnianie doktorantów studiów doktoranckich

- Co do zasady nie ma ograniczeń w zatrudnianiu doktorantów i doktorantek studiów doktoranckich.
- Niektóre podmioty doktoryzujące wprowadzają ograniczenia.
  - Np. brak możliwości otrzymania stypendium przy zatrudnieniu na etacie.
  - Są niezgodne z ustawą!

Zatrudnianie doktorantów szkół doktorskich

- Poza uczelnią doktorant może być zatrudniony w dowolnym miejscu, w dowolnym wymiarze czasu pracy i otrzymywać dowolne wynagrodzenie.
- Doktorant szkoły doktorskiej co do zasady nie mogą być zatrudnieni jako pracownicy naukowi lub nauczyciele akademicki.
  - 3 wyjątki.

Zatrudnianie doktorantów szkół doktorskich

Wyjątki od zakazu zatrudniania doktoranta w uczelni:

- osoby którym nie przysługuje stypendium doktoranckie (np. pobierały je przez 4 lata, posiadają stopień doktora itp.),
- osoby, które uzyskały pozytywny wynik oceny śródkresowej,
- osoby zatrudnione do realizacji projektów finansowanych ze środków zewnętrznych (np. NCNu).

UWAGA! Doktorant może być zatrudniony na uczelni stanowisku administracyjnym lub technicznym.

Zatrudnianie doktorantów szkół doktorskich

- Doktorant bez stopnia dr może być zatrudniony wyłącznie jako **asystent**.
  - Minimalne wynagrodzenie: 3205 zł.
- Jeśli wymiar czasu pracy doktoranta szkoły doktorskiej przekracza 0,5 etatu, wysokość stypendium doktoranckiego ulega obniżeniu.
  - Stypendium wynosi 1461,48 zł (z min. 3653,70 zł).
- Zatrudnienie powyżej 0,5 etatu wymaga wygrania konkursu.

Zatrudnianie doktorantów szkół doktorskich

- Doktorant może być zatrudniony jako nauczyciel akademicki lub pracownik badawczy do pracy w projektach finansowanych ze środków zewnętrznych.
  - UWAGA! Nie ma ograniczeń odnośnie do zatrudnienia doktoranta jako pracownika administracyjnego, technicznego w granice albo nabycia przez niego statusu stypendysty.
  - Ograniczenie może wynikać z przepisów grantodawcy - np. NCN ogranicza wysokość wynagrodzenia doktoranta do 5000 złotych.

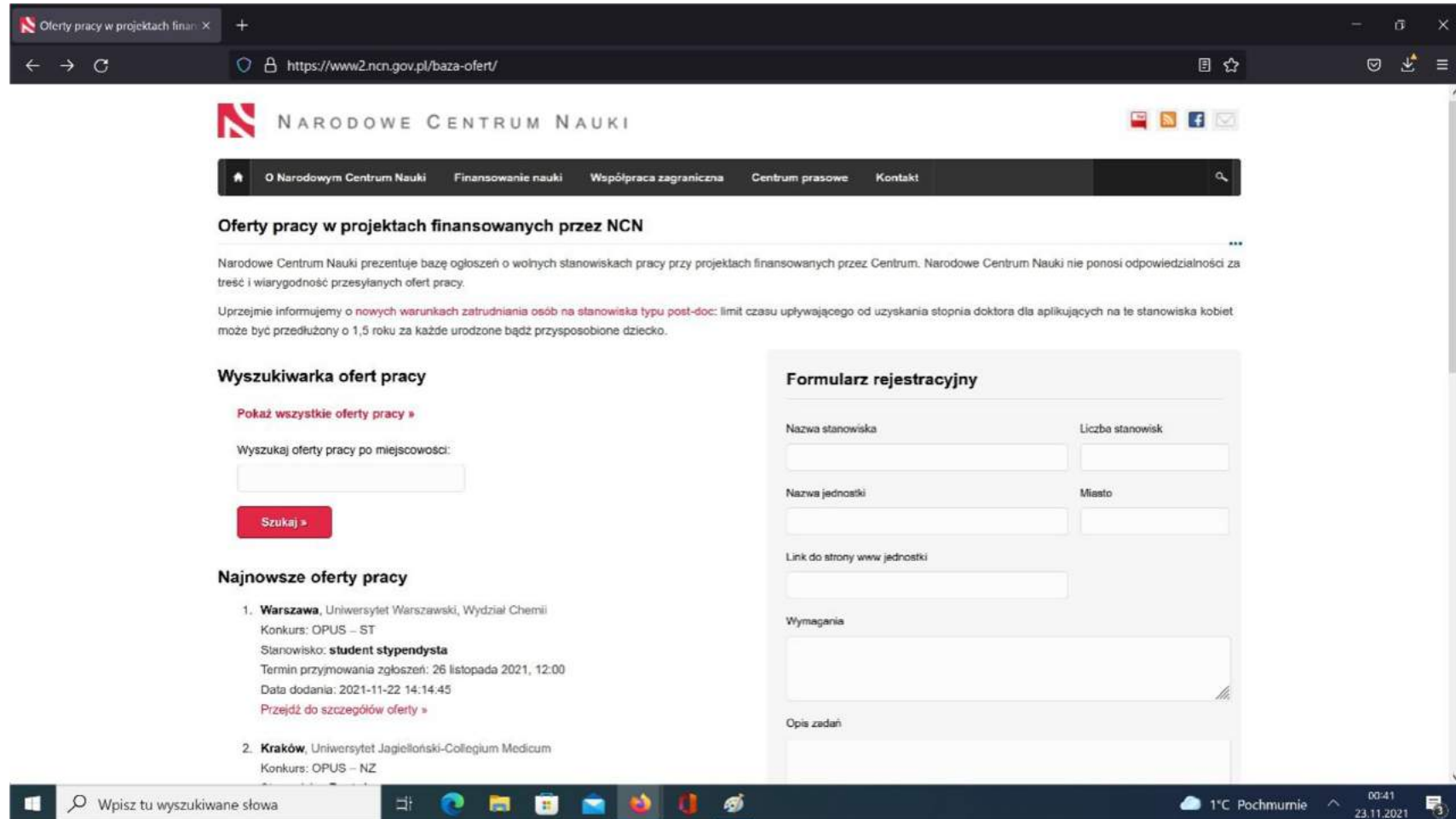
Zatrudnianie doktorantów szkół doktorskich

- **UWAGA!** Zatrudnienie w grancie niezależnie od rodzaju stanowiska (nauczyciel akademicki, pracownik badawczy, na stanowisku technicznym albo administracyjnym) powoduje utratę prawa do stypendium doktoranckiego, jeśli wynagrodzenie przekracza:
  - 3557,55 zł przed oceną śródkresową;
  - 5480,55 zł po ocenie śródkresowej.

Zatrudnianie doktorantów szkół doktorskich

- Wszystkie wyżej opisane ograniczenia dotyczą wyłącznie zatrudnienia, tj. świadczenia pracy na podstawie stosunku pracy.
- Nie ma przeszkód prawnych zatrudnienia doktoranta na podstawie umowy cywilnoprawnej np. do prowadzenia zajęć dydaktycznych ponad ustawowy wymiar praktyk zawodowych.

Gdzie szukać zatrudnienia?

The screenshot shows a web browser window displaying the website of the National Centre for Science (NCN). The browser's address bar shows the URL <https://www2.ncn.gov.pl/baza-ofert/>. The website header includes the NCN logo and the text "NARODOWE CENTRUM NAUKI". A navigation menu contains links for "O Narodowym Centrum Nauki", "Finansowanie nauki", "Współpraca zagraniczna", "Centrum prasowe", and "Kontakt".

Oferty pracy w projektach finansowanych przez NCN

Narodowe Centrum Nauki prezentuje bazę ogłoszeń o wolnych stanowiskach pracy przy projektach finansowanych przez Centrum. Narodowe Centrum Nauki nie ponosi odpowiedzialności za treść i wiarygodność przesyłanych ofert pracy.

Upzejmie informujemy o **nowych warunkach zatrudniania osób na stanowiska typu post-doc**: limit czasu upływającego od uzyskania stopnia doktora dla aplikujących na te stanowiska kobiet może być przedłużony o 1,5 roku za każde urodzone bądź przysposobione dziecko.

Wyszukiwarka ofert pracy

[Pokaż wszystkie oferty pracy »](#)

Wyszukaj oferty pracy po miejscowości:

[Szukaj »](#)

Najnowsze oferty pracy

- Warszawa**, Uniwersytet Warszawski, Wydział Chemii
Konkurs: OPUS – ST
Stanowisko: **student stypendysta**
Termin przyjmowania zgłoszeń: 26 listopada 2021, 12:00
Data dodania: 2021-11-22 14:14:45
[Przejdź do szczegółów oferty »](#)
- Kraków**, Uniwersytet Jagielloński-Collegium Medicum
Konkurs: OPUS – NZ

Formularz rejestracyjny

Nazwa stanowiska	Liczba stanowisk
<input type="text"/>	<input type="text"/>
Nazwa jednostki	Miasto
<input type="text"/>	<input type="text"/>
Link do strony www jednostki	
<input type="text"/>	
Wymagania	
<input type="text"/>	
Opis zadań	
<input type="text"/>	

The Windows taskbar at the bottom shows the search bar with the text "Wpisz tu wyszukiwane słowa", the system tray with the date "23.11.2021" and time "00:41", and the weather "1°C Pochmurnie".

2

Urlopy, zawieszenia kształcenia

Jak odpocząć od doktoratu?

Przerwa wypoczynkowa na studiach doktoranckich

- Doktorantom studiów doktoranckich przysługuje prawo do 8 tygodni przerwy wypoczynkowej w ciągu roku akademickiego.
- Może być ona wykorzystana wyłącznie w okresie wolnym od zajęć dydaktycznych.
  - Jaki to okres? Określają to przepisy wewnętrzne danego podmiotu doktoryzującego.

Przerwa wypoczynkowa w szkole doktorskiej

- Doktorantom szkół doktorskich przysługuje prawo do 8 tygodni przerwy wypoczynkowej w ciągu roku akademickiego.
- Może być ona wykorzystana w dowolnym momencie roku akademickiego.
  - Niektóre podmioty doktoryzujące wprowadzają ograniczenia w tym zakresie -> są one niezgodne z ustawą - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce!!!

Przerwa wypoczynkowa

- Tryb i skutki skorzystania z przerwy wypoczynkowej winny być określone w regulaminie studiów doktoranckich / szkoły doktorskiej.
- Często jednak ich nie ma. Co wtedy?
  - O skorzystaniu z przerwy wypoczynkowej należy zawiadomić kierownika studiów doktoranckich / dyrektora szkoły doktorskiej.
  - Uczelnia nie ma prawa oczekiwać wypełniania jakichkolwiek obowiązków administracyjnych, dydaktycznych lub zawodowych w trakcie przerwy.

Zawieszenie kształcenia, urlopy

Temat jest obszerny, zachęcam do lektury artykułów dostępnych na stronie: <https://prawadoktoranta.pl/>

3

Uprawnienia po doktoracie

Słodka nagroda

Uwzględnienie okresu studiów doktoranckich w stażu pracowniczym

Doktorantom, którzy

- (1) ukończyli studia doktoranckie oraz
- (2) uzyskali stopień doktora po ich ukończeniu,

okres tych studiów, nie dłuższy jednak niż 4 lata, zalicza się do stażu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

Uwzględnienie okresu studiów doktoranckich w stażu pracowniczym

Takie samo uprawnienie przysługuje osobom, które co prawda nie ukończyły studiów, ale:

- (1) uzyskały stopień doktora oraz
- (2) nieukończenie studiów było związane z zatrudnieniem jako nauczyciel akademicki lub pracownik naukowy.

Uwzględnienie kształcenia w szkole doktorskiej w stażu pracowniczym

Doktorantom, którzy:

- ukończyli kształcenie w szkole doktorskiej,
- zdobyli stopień doktora

okres kształcenia w szkole, nie więcej jednak niż 4 lata zalicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

Uwzględnienie kształcenia w szkole doktorskiej w stażu pracowniczym

Doktorantom, którzy:

- nie ukończyli kształcenia w szkole doktorskiej z powodu:
  - zaprzestania kształcenia doktorantów w dyscyplinie,
  - podjęcia zatrudnienia w charakterze nauczyciela akademickiego lub pracownika naukowego; oraz
- zdobyli stopień doktora,

okres kształcenia w szkole, nie więcej jednak niż 4 lata zalicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

Dodatkowe uprawnienia

Uprawnienia wynikające z uwzględnienia okresu studiów doktoranckich oraz kształcenia w szkole doktorskiej:

- uprawnienia urlopowe (doktorant ma od razu 12 lat stażu pracy, co daje mu 26 dni urlopu);
- uprawnienia do dodatkowych składników wynagrodzenia oraz nagród jubileuszowych w sektorze publicznym.

Zatrudnienie jako nauczyciel akademicki lub pracownik naukowy

Niezależnie od posiadanego stopnia naukowego oraz miejsca jego zdobycie zatrudnienie na stanowisku nauczyciela akademickiego lub pracownika naukowego następuje po przeprowadzeniu konkursu.

Zatrudnienie jako nauczyciel akademicki lub pracownik naukowy

Wyjątki od konkursowej obsady stanowiska:

- zatrudnienie poniżej pół etatu,
- zatrudnienie na czas określony do 3 miesięcy,
- druga lub kolejna umowa o pracę z uczelnią,
- skierowanie do pracy z Centrum Łukasiewicz, Instytutu Sieci Łukasiewicz lub zagranicznej instytucji naukowej,
- zatrudnienie w grancie.

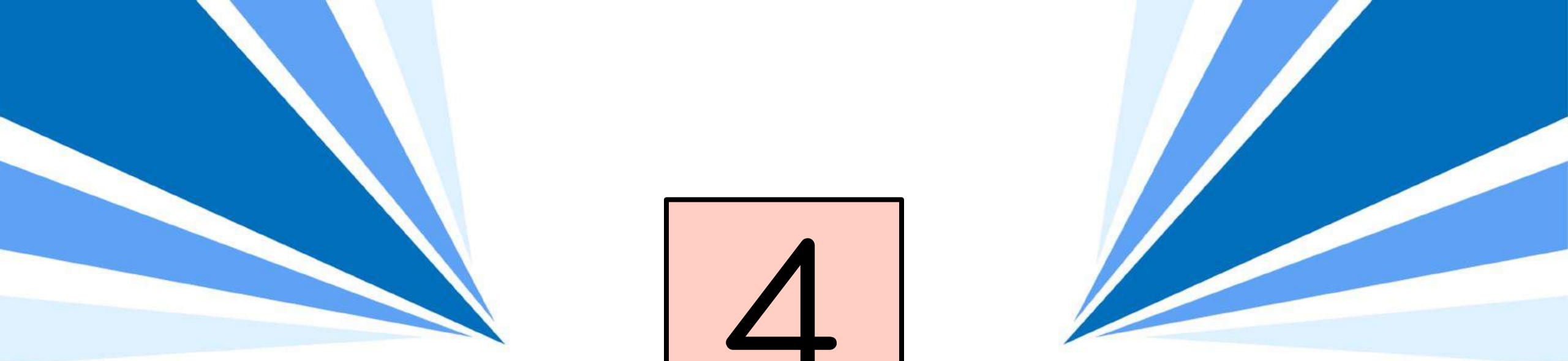
Zatrudnienie jako nauczyciel akademicki lub pracownik naukowy

Pierwsza umowa o pracę zawierana jest na czas nieokreślony lub określony na czas do 4 lat (*lex specialis* w stosunku do przepisów kodeksu pracy).

Minimalne wynagrodzenie:

- asystent - 3205 zł,
- adiunkt - 4680 zł.

W żadnym wypadku wynagrodzenie nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę (w 2022 r. - 3010 zł).

4

BHP, wypadki

Oby jak najmniej!

Zapewnienie BHP w uczelni

- Za zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy w uczelni dla doktorantów odpowiada rektor.
  - Zob. [Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 października 2018 r. w sprawie sposobu zapewnienia w uczelni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia \(Dz. U. poz. 2090\)](#).

Zapewnienie BHP w uczelni

- Rektor ma obowiązek współpracować z samorządem doktorantów w zakresie:
  - analizy i identyfikacji zagrożenia dla zdrowia i życia;
  - oceny i dokumentacji ryzyka związanego z pracą i kształceniem w uczelni, wynikające z realizowania zadań uczelni, oraz
  - podejmowania działań profilaktycznych zmniejszających to ryzyko.

Zapewnienie BHP w uczelni

- Rektor zapewnia obowiązkowe szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy dla doktorantów rozpoczynających kształcenie w uczelni.
  - Niezależnie od tego, czy ktoś odbył takie szkolenie na studiach I, II stopnia albo jednolitych magisterskich.
- Minimalny wymiar szkolenia: **4 godziny**.
- Podstawową formą szkolenia: **wykład**.

Zapewnienie BHP w uczelni

- Zajęcia w warsztatach, pracowniach, laboratoriach oraz zajęcia wychowania fizycznego mogą być prowadzone wyłącznie przez osoby, które odbyły przeszkolenie z zakresu pierwszej pomocy.
- Obowiązek zapewnienia prawidłowej organizacji zajęć obciąża rektora.

Odpowiedzialność za wypadki

- Odpowiedzialność za wypadki w uczelni ponosi uczelnia.
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny:
  - art. 429. Kto powierza wykonanie czynności drugiemu, ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną przez sprawcę przy wykonywaniu powierzonej mu czynności, chyba że nie ponosi winy w wyborze albo że wykonanie czynności powierzył osobie, przedsiębiorstwu lub zakładowi, które w zakresie swej działalności zawodowej trudnią się wykonywaniem takich czynności.

Odpowiedzialność za wypadki

- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny:
  - art. 430. Kto na własny rachunek powierza wykonanie czynności osobie, która przy wykonywaniu tej czynności podlega jego kierownictwu i ma obowiązek stosować się do jego wskazówek, ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną z winy tej osoby przy wykonywaniu powierzonej jej czynności.

Odpowiedzialność za wypadki

- Nie wyklucza to regresu uczelni wobec doktoranta prowadzącego zajęcia w ramach praktyk.
- Odpowiedzialność doktoranta, który nie wykonuje pracy w ramach stosunku pracy jest **nieograniczona**.
  - Oznacza to, że w interesie doktorantów jest, aby posiadali ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.
  - Samorządzie doktorantów - **zadbaj, aby w twojej uczelni doktoranci zostali objęci takim ubezpieczeniem!**

Świadczenia w razie wypadku

- Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (Dz. U. z 2020 r. poz. 984).

Świadczenia w razie wypadku

Wypadkiem w rozumieniu tej ustawy jest:

- nagłe zdarzenie;
- wywołane przez przyczynę zewnętrzną;
- powodujące uraz lub śmierć,
- które nastąpiło:
  - w czasie zajęć w szkole wyższej,
  - w czasie zajęć na studiach doktoranckich,
  - w czasie odbywania praktyki przewidzianej organizacją studiów lub nauki.

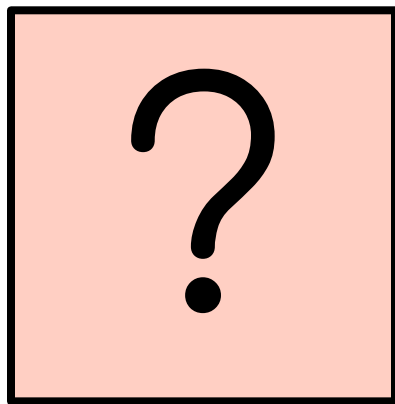
Świadczenia w razie wypadku

- Świadczenia opisane w tej ustawie przysługują doktorantom zarówno uczestniczącym w zajęciach, jak i prowadzącym te zajęcia.
- Doktorantom szkół doktorskich przysługują ponadto świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego -> o tym na oddzielnym szkoleniu.

Świadczenia w razie wypadku

Na podstawie przepisów ustawy przysługuje:

- renta z tytułu niezdolności do pracy;
- jednorazowe odszkodowanie;
- świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych
  - tylko jeżeli osoba, która uległa wypadkowi nie jest objęta ubezpieczeniem chorobowym;
- zasiłek pogrzebowy.

Gdzie szukać pomocy?

Gdzie szukać pomocy?

- Samorząd Doktorantów na Twojej uczelni.
- Organy uczelni takie jak np. Rzecznik Akademicki, Rzecznik Praw Doktoranta itp.
- Rzecznik Praw Doktoranta przy Krajowej Reprezentacji Doktorantów:
  - rzecznik@krd.edu.pl
  - <https://www.facebook.com/rzecznikprawdoktorantaKRD>
  - <https://prawadoktoranta.pl/>

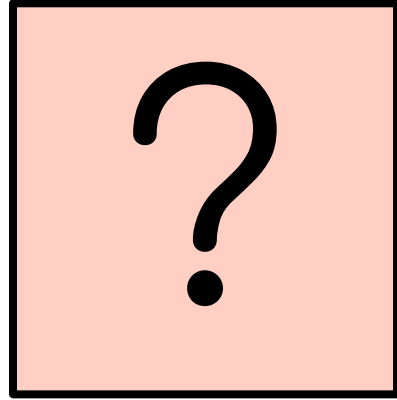

Projekt „Lokalny Ambasador Praw Doktoranta” organizowany jest przez Krajową Reprezentację Doktorantów ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach zadania publicznego „Organizowanie i animowanie działań na rzecz środowiska akademickiego” w 2021 r.

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Krajowa
Reprezentacja
Doktorantów | **KRD**

Pytania i odpowiedzi

Czas na pytania, które jeszcze nie padły

Dziękuję za uwagę